

De crash van de T.V 860 bij Beilen op 3 november 1939

'Der is een vliegmaschine naor beneed'n komm'n in de Grote Drifte!' gonsde het op 3 November 1939 door het Drentse Beilen. In een weiland dicht bij de Beilervaart lag een bommenwerper van de Nederlandse luchtmacht. Tijdens een routinevlucht was ze door een defecte motor uit koers geraakt.

Het leek een stralende dag, die derde november. De Fokker T.V bommenwerper steeg op van Schiphol voor een hoogtevlucht. Een paar maanden eerder was de machine uit de hal gerold. Samen met nog elf andere T.V's vormde ze de Bombardeer Vliegtuig Afdeling. Er hadden drie van die afdelingen moeten komen. Voor twee was geen geld. Bommenrekken werden in Duitsland besteld. Die kwamen niet. Gelukkig had men nog een paar oude achter de hand. Het was behelpen voor het leger in die dagen. Ook voor de luchtmacht.

De nog nieuwe T.V was ook niet zonder kinderziektes. Dat zou de vijfkoppige bemanning van de 860 die dag merken. Eerst werd vanaf 1000 meter een schijnbombardement op Schiphol uitgevoerd. Daarna werd gestegen. Hoger dan 7500 meter ging het niet. Het was toen even na elven. Boven het noorden van het land kreeg de bemanning weer grondzicht. In de verte waren vaag de contouren van Noord-Holland te onderscheiden.

De daling werd ingezet en het zicht werd snel minder. Schiphol werd om informatie gevraagd. Schiphol antwoordde niet. De daling werd versneld. Even later traden de eerste problemen met de rechter motor op. Snel werd overgeschakeld op de linker. De rechter bleef doordraaien. Schiphol werd geconsulteerd. Schiphol antwoordde niet.

Op ongeveer 4000 meter begon de rechter motor hevig te schudden. Op 3000 meter dook de T.V een dikke wolkenlaag in. De koers was landinwaarts verlegd. Het schudden en bonken werd erger. Verwacht werd dat de motor van de vleugel zou slaan. Instrumenten raakten onklaar. De kunstmatige hoogtezoon en de hoogte- en snelheidsmeter werkten niet meer. De vloeistof in de kompassen werd schuim. Het hele instrumentenbord viel naar beneden. Gevreesd werd nu ook voor het vliegtuig zelf.

Zo langzaam mogelijk werd de daling blind voortgezet. Toen kwam er opeens bericht van Schiphol. Bij Vlissingen zou 700 meter zicht zijn. De rest van het land zat potdicht van de mist. De T.V viel niet meer te vliegen. Navigatie was al helemaal onmogelijk. Commandant Peetoom hield een oostelijk koers aan.

Op 200 meter opende het wolkendek zich opeens. Het vliegtuig zakte snel. Peetoom zag een weilandje en besloot te landen. Hij commandeerde de bemanning uit de neus van het toestel en landde met ingeklapte wielen op de Grote Drift. Niemand werd gewond.

Voor de kinderen van de lagere school in Beilen werd het de middagpauze van hun leven. Een van hen herinnerde zich dat het vliegtuig over twee slotjes was gegleden en in het derde weiland tot stilstand was gekomen. Hij had het type direct herkend. Hij verzamelde de bouwplaten die je kon krijgen als je maar genoeg Honig producten kocht.

Samen met een paar vriendjes verkende hij de kolos. De bemanning was nergens te bekennen. De buik van het vliegtuig was helemaal opengescheurd. Graszoden lagen van voor tot achter op de bodem. Na schooltijd gingen ze weer kijken, maar toen stond er bewaking bij.

De volgende dag werd het vliegtuig al gedemonteerd. De motoren werden van de vleugels verwijderd. Met een vrachtwagen gingen ze naar Beilen. Daar stonden ze nog een nacht op de markt. Vervolgens werd alles op twee dekschuiten geladen. Richting Fokkerfabriek in Amsterdam.

De pers zweeg in alle toonaarden. Alleen het Nieuwsblad voor Beilen liep uit de pas:

"Het valt te begrijpen dat dit voorval veel nieuwsgierigen deed toestromen en al spoedig was er een groot publiek aanwezig, wat van alle kanten kwam opzetten over slooten en prikkeldraad. Verscheidenen kwamen er bij deze tocht niet zonder kleerscheuren of een paar natte voeten af. Ook Zaterdag en Zondag mocht het vliegtuig, waarvan men inmiddels met de demontage begonnen is, zich in groote belangstelling verheugen."

De redacteur zal door de militaire censuur ongetwijfeld op de vingers zijn getikt. Over militaire gebeurtenissen mocht tijdens de neutraliteitsperiode niet geschreven worden.

Een van de ballonbanden van het landingsgestel werd door de demontageploeg aan het Beiler zwembad geschonken. Oudere Beilsters zullen zich deze band met een doorsnede van anderhalve meter nog wel herinneren. Pas met de bouw van het nieuwe zwembad verdween het speelobject.

De Fokker T.V 860 kwam uiteindelijk weer terug op Schiphol. Daar werd ze op 10 mei 1940 tijdens een Duits bombardement vernield. Van de bemanning overleefden twee de Meidagen niet. De inzetbare T.V's gingen alle verloren.

Bron: Drentse Courant van 3 november 2001